HET

LEGHER GEBROOCKEN, IN HAER DISSOLVEEREN VAN HET LAETSTE

PARLEMENT,

MET VERSCHEYDEN WAERSCHOVWINGEN ENDE DIRECTIEN IN'T STVCK VAN EEN NIEVWE REPRESENTATIVE.

Gepubliceert tot satisfactie van al de trouwe Ledematen van de Republijck, wiens hulp en bystant hier in wert versocht, door *Iohan Spitlehous*, wel eer een Lidtmaet van't Legher.

LONDON.

Gedruckt by *Ian Moor*, in de seven-sterre in St. Pauls Kerck-hoff. Anno 1653.

c.

HET

LEGHER GEBROOCKEN, EN HAER DISSOLVEEREN VAN
HET LAETSTE

PARLEMENT.

MET VERSCHEYDEN WAERSCHOUWINGEN ENDE DI-
RECTIEN IN'T STUCK VAN EEN NIEUWE
REPRESENTATIVE.

Gepubliceert tot satisfactie van al de trouwe Le-
demaeten van de Republijcke, wiens hulp en by-
stant hier in wert versocht, door *Johan*
Spilsbury, weleer een Lidtmaet van't
Legher.

LONDON.

Gedruckt by *Jan Moor*, in de seven-sterre in St. Pauls
Kerck-hoff. Anno 1653.

Het Legher gewroocken, in haer dissolveren van het laetste parlement.

OM den mont van calumnieuse persoonen, en Papen te stoppen &c: dewelcke sonder twijffel gereet sullen syn, om dreck te werpen, op die alder-doorluchtighste saeck, van het dissolveren des Parlements; soo houde ick hier staende, dat de saecke kan verantwoort worden, door dese navolgende redenen; namentlijck,

Eerst, ten aensien van de tegenwoordighe benautheyt, ofte veel eer verdruckinghe van de Republijck in't gemeen, (soo als deselve uyt alle volckeren daer in bestaet) oock ten aensien van het swaere suchten en steenen, dat yder trou Lidtmaet onder deselve heeft gedaen; als mede de onmogelijckheyt van de hoope die sy hadden, daer van verlicht te worden door de laetste representative.

Ten tweeden, datse het Legher gebruyckten door de gemelte representative &c: als soo veel Reekels, om de voorseyde Lidtmaten in dwang te houden, terwijl de meeste van de gemelte representative &c: over hen domineerden alssoo veel Tyrannen.

Ten derden, Dat het Legher soo diep geengageert was, om de ghenoemde persoonen, soo wel als hen selven te bewaren van het onmydelijck verderf, dat hen over 't hooft hinck.

Ten vierden, Ten aensien vande verscheyde veranderingen, die geschiet sijn, sint de eerste electie van de gemelte representative.

Eerst, Aengesien, dat beyde de persoon, en het Officie van dien (door wiens kracht en authoriteyt sy verkoosen waren) 't eenemael syn afgesneden, uytgeroeyt, en te niet gemaeckt.

Ten Tweeden, Aengesien dat het blijckelijck is, datse nu 't eenemael van al haer verkiesers sijn verworpen.

Welcke twee oorsaecken wech genomen sijnde, soo moet noodsaeckelijck het effect daer van oock ophouden. Eerstelijck sy waren niet langer

ger

ger Parlements luyden, als soo langh sy een Coninck hadden, om mede *te parleeren* ('t welck d'eenichste reden was, waerom sy soodanich verkooren waren) dewelcke eenmael uyt den wech genomen sijnde, soo kunnen sy niet langer verwachten, den naem van 's Parlements luyden te behouden, jae veel weyniger, als het redelijck is, sich in te beelden, dat een stroom kan behouden worden, indien den oorspronck daer van is uytgeput.

Soo dat het soo klaer is, als de Son in haer hoochste glans, dat sint de doot van den overleden Coninck, de laetste representative (also genoemt) heeft haer gront ende fondatie op het wel-gevallen van het Legher, ende haer aenhangers, want 't is onmogelijck dat het anders can wesen, om dese navolgende redenen, namentlijck.

Eerst, om dat alle haer andere verkiesers, hen 't eenemael hebben verlaten, selfs tot het bloet toe: men sich soude inbeelden, dat, om dat het onredelijck is dat, Ten tweeden, soodanige persoonen, of Paepen &c: (wiens gevoelen soo contrarie is van een Republijck, als duysterheyt en licht) want voor soodanighe werden alle de Conincx-gesinde van dese Natie, soo wel, Presbyterianen, als Caveliers, aengesien,) eenighe toestemminge souden geven, tot de continuatie van de voorseyde representative (en dat nae den grooten slach, die haer soo langh-aengebeden Af-Godt had gecreghen) veel min, tot Gouverneren van dit geweesen Coninckrijck, als een Republijck, want dan souden sy met voordacht moeten dat gevoelen uytroeyen, 't welck hen veel aengenamer is, als haer goet en leven (gelijck sommige 't selve door ervarentheyt hebben bevonden.

Ten derden, Wat aengaet het laetste engagement, dat hen wierdt opghedrongen, 't en was anders niet, als een capeson op haer neus, om (gelijck al de weereldt wel weet) de voorseyde partyen in gehoorsaemheyt te houden; en daerom mach het met recht genoemt werden, een gerechtighe weder-instellinghe van de voornoemde representative, door, ofte van soodanighe persoonen, sy daer toe gedwongen wesende, daer het nochtans hadde hooren te komen uyt een vrywillige genegentheyt, die sy schuldich syn te dragen, soo wel tot de gemelte representative, als tot

de

de Republijck, doch daer en is niet dat hen meer tegen is, gelijck wy al-rede geseyt hebben.

Soo dat het noodsaeckelijck, en buyten alle twijffel volgen moet, dat de oprechte Ledematen van dese Republijck, in de Kerckelijcke vergaderingen, in het Leger, met die geene die hen wel wenschen (hoewel noch niet Kercks) syn begrepen, maer niet van die geene, die onder de twee voornoemde distinctien syn begreepen.

Ende daerom soude het een rechte dolheyt en rasernie sijn, datmen een van de voorseyde partyen soude aennemen &c: om eenich deel of interest te hebben, in de verkiesinge van de voorseyde nieuwe representative, want het kenbaer genoech is (aen alle die, die yets weten) hoe uytsinnich de Cavailliers geweest zyn, (en noch sijn, was het in haer macht) tegens de tegenwoordighe Regeringhe van dese Natie, als een Republijck. Soo dat ick geloof, datse wys genoech syn, om alle macht en authoriteyt, te verwerpen, die tot uytroeyinge streckt van *Monarchie*, ten ware dat sy daer door wisten tot hen voornemen te geraecken: want de reeden leert ons dat het al een groote privilegie is, dat soodanighe persoonen met het leven daer af komen, en datmense (sonder gemoeyt te werden in dese Republijck) laet leven, daer zy ons nochtans het leven souden hebben ghenomen, of ten minsten uyt het Landt gebannen.

Vra: *Ick geloof, dat de Cavailliers niet en verwachten eenigen interest te hebben in de nieuwe verkiesinghe, maer wat hebt ghy in't particulier tegens de presbyterianen?*

Ant: Eerstelijck, soo syn sy niet getrouw geweest tot aen 't eynde, maer hebben in tegendeel 't werck laten steecken, eer het half gedaen was.

Ten Tweeden, Het is kenbaer dat sy luyden (sint haer gemelten afval) soo oproerigh tegens dese Republijck syn geweest, als de Cavailliers, jae wat is in haer macht geweest, dat sy niet hebben aengewent, om Monarchie weder te herstellen? en wat kander schaedelijcker wesen, aen het Leger, en harem aenhanck, (die doch de eenichste onderdanen van dese Republijck syn) als soodanighe beginselen, jae oock aen het werck van Iesus Christus, 't welck hy door hen sal ten eynde brengen, dewelcke son-

 der

der tegenspreecken besłooten heeft, alle Monarchische, en Antichristi-sche Regeringhe, en Gouvernement uyt te roeyen, op dat syn onvolbrachte beloften mogen vervult worden; 't welck is, alle Natien, of door sijn gulden Scepter, of door sijn yseren staf, te Regeeren.

Vra: De Presbyterianen waren getrouw tot het geene, dat zy voor hadden, namentlijck, soo wijt sich 't Covenant streckte.

Ant: Soo verre als het Covenant streckte, om dat op te rechten, 't geen Iesus Christus voor heeft gehad, en noch heeft omverre te werpen, te weten, Monarchie, en Antichristianisme; gelijck sich wonderlijck daer in heeft geopenbaert, en dat tot verwonderinge van die geene, die de Instrumenten daer van syn geweest: Gesegent moet syn name wesen, dat het dat gedaen heeft, op dat sulcke arme creatueren, sich selven de eer daer van niet toe en schrijven, maer dat zy vaerdighlijck haer Kroonen ter aerden werpen, en lof en eer, dien toeschrijven, die op den Throon sit, ende leeft van eeuwicheyt tot eeuwicheyt. Het was tegens God vechten, gheliijck door de uytkomste is gebleecken, soo dat zy (indiender noch eenigh reeden overich is) met de Egiptische Tovenaers (Iaines en Iambres) moeten bekennen, dat het niet anders was, als Gods vinger, die alle dese noyt gedachte dingen uytvoerde (ick meen door soodanighe, die sonder kennisse daer in hebben gewrocht) gelijck het Leger door ervarentheyt kan getuygen, want alles wat geschiet is, was verre boven haer eygen gedachten, ende daerom, voor soo veel als het God niet heeft goedt gedocht, dat de Presbyteriaensche mede-werckers souden sijn in dat, dat nu is uytgewrocht, door het tegenwoordige Leger, en haer aenhangers, maer heeftse naer haer eygen sin laten voortgaen; wat syn wy, dat wy die souden aennemen, die God heeft verworpen.

Ten is oock niet blijckelijck, dat Satan, den Satan soude uytdrijven, ofte dat sulcke persoonen (die 't eenemael tot de Monarchische macht gesint sijn) souden gebruyckt worden, om deselve uyt te roeyen; 't en is oock hun meninge niet, haer eygen gevoelen te onderdrucken, en daerom hebben syder oock geen gedachten nae, als geseyt is.

Vra: Al de misslagen van de Presbyterianen worden begraven te weesen door de

etste Acte van verghetenheyt, aenghesien dat sy het laetste Engageme: t hebben ngenomen.

Antw: Ghy mooght soo wel seggen, dat sich de Cavailliers oock laten inden, dewelcke de aenleyders van de andere sijn geweest, want reeden ide 'tghemeen gevoelen kan wel oordeelen, dat al wat sy ofte yemandt an haer partye gedaen hebben tot voordeel van de Republijck (soo als van Christo is besloten) dat het selvige geschiet is tegens hare meninge, want sy syn noch in haer hart soo groote Antagonisten daer van, als sy yt sijn geweest.

En daerom en kanmen al wat sy of yemant van de haren gedaen hebben, selve met geen reeden toeschrijven aen de genegentheyt, die sy hebben ot het legher ofte haren aenhang: soo dat ick ten vollen verseeckert ben, latter geen vaste en duerende eenicheyt ende vrede kan gemaeckt werden, indien een van de voorseyde partyen, het alderminste deel of interest in ese nieuwe electie hebben; want wat versekertheyt can yemandt hebben, die een swaert in een bekenden vyands handen geeft? of hoelanghe kan de vrede van Iacob en Esau dueren, daer Esau van syn Eerst-geboorte is versteecken; of sal de vrede met die dueren, die geresolveert syn met de eerste gelegentheyt u te onderdrucken ende te vernielen?

Vra: Daer mochten seeckere provisie ende limitatien gemaeckt werden (als in de laetste acte ghemelt was) om de bitterste onder hen lieden wat in den toom te houden, ende in de naeste electie niet tegens alle van beyde de natien te verclaren.

Ant: Soo doende sult ghy provisie ende limitatien maken, om de Monarchie weeder onder ons op te rechten. Want soo langh als een van de gemelte partyen onder haer Antichristische Hierarchie blijft, soo sullen sy altyt begeerich syn, om dese Republijck weder met Monarchie bekleet te syn, sonder welcke haer aenhang niet en can onderstudt werden, noch oock hare Rabbies gemainteneert in haer gewenschte pracht.

Vra: wilt ghy hen altydt van de Privilegien berooven, in de verkiesinge van een nieuwe representative?

Ant: Iae soo lang als yemandt onder hen de genegentheyt is dragende tot haer Antichristische (*) Rabbies; gelijck sy als noch doen, want men soude het voor de grootste dwaesheyt achten, die oyt gesien is, ja so groot

* *Want terwijl den Antichristische Iudas leeft, is het onmogelijck dat den staet oyt kan te vrede syn met eenige van de drie Nation.*

dat se

datse op eene slach soude omverre werpen al het gene, dat het leger) door Gods seghen) tot noch toe hadde opghrecht door so veel moeyte ende bloet; jae sulck een daet, die op eene reys, al haer wijsheyt, voorsichtigheyt, kloeckmoedicheyt, jae religie selver soude te niet doen; ende daer door sy ende hare nacomelingen in eeuwicheyt slaven souden gemaeckt werden, daer van ons God door sijn genade wil bevrijden.

Hebbende nu aengewesen wat personen onbequaem waren in de nieuwe representative, soo wel om te verkiesen, als om verkooren te worden. Nu sal ick (met Gods hulp) aenwijsen, wat personen dat ick daer toe in myn oordeel bequaem soude vinden. Ende nademael dat het tot sulcke nypen is gebracht, dat alleen de Ledematen van het legher, ende haere aenhang tot de voorseyde actie werden gebruyckt, soo sal dit noodtsakelijck sijn te consideréren.

Ten eersten, of het het eyghen werck sy van het legher, met haren aenhang sich t'samen te voegen in dese actie, dan of het door d'een of d'ander apart moet gedaen werden? Ten tweden, soo het door een alleen? of het door 'tleger, of door den aenhang van 'tselve moet geschieden?

nota

Ick antwoorde op het tweede, namentlijck, of het is het eygen werck van de vergaderde kercken (door dewelcke ick den aenhang van 'tlegher verstae) op sich te nemen om *met een yseren staff over de natien te regheren* (dat is door de Magistratuere) 'twelck ick ootmoedichlijcken, gantsch onbequaem vinde, ende dat om dese navolgende reedenen.

Ten eersten, dat indien soodanighe personen die jurisdictie op hen namen, soo souden sy al te grooten Caracter van het beest van Romen op sich nemen, 'twelck wy sien dat syn klaeuwen slaet in de civile Judicatuere, want wy hebbender eertijdts presidenten van gehadt, en elcke Doctor in de Godheyt was schier een Rechter, 'twelck als onscheydelijcken daer van dependeerden.

Ten tweden, om dat ick achte, dat het het eyghen werck is van de vergaderde kercken &c. den gulden scepter van de liefde Gods in Iesu Christo den volkeren van der aerden voor te dragen, ende hen soo met dat goude aes in de kercke te locken, omse te bekeeren, ende sich gantsch met geen

tyde-

ydelijcke dingen te bemoeyen, maer ter contrary hen spijsen als sy hongerich sijn, hen kleeden als sy naeckt syn, volgende 'tghebodt Christi &c.

Ten derden, dat indien sy sulcken Officie op hen nemen, ende geen ledematen van het legher en sijn, soo souden sy de bruyt Christi hatelijck maken in de oogen van die gene, die buyten syn; ende daerom was het dat David alleen moeste alles gereet maken om den Tempel te bouwen, maer Salomon moest een werck-man syn.

Ende dit moet daer op volgen, namentlijck, dat de Leedematen van de Kercke, *quatenus* Ledematen van de vergaderde Kercke (ende niet met eenen Ledematen van het Leger) niet en behoorden het ysere swaert van Iustitie te voeren, wesende het selve Moses eygen recht soo in het legher, als oock het oorlogs swaert in het velt.

Oock dat de Ledematen van het Leger, *quatenus* Ledematen van het leger (en niet van de Kerck-vergaderinge) sich niet met kerckelijcke saecken en behoorden te moeyen, laet daerom een yeder sich houden aen sijn eygen oorspronck.

Vra: Woudt ghy dan hebben dat de Ledematen van de Kerck, quatenus Ledematen van de Kerck (ende niet van het Legher) sich niet en souden bemoeyen met saken, die buyten de Kerck waren, ofte in materie van publijcke bedieninge?

Ant: Niet in eenich ding, dat civile Iudicatuere aengaet; maer in alle andere dingen.

Vra: Indien de sake dan soo vast wert gestelt, soo sullen de vergaderde Kercken, ende die hen wel willen, weynich meer voordeel hebben als de Presbyterianen.

Ant: Haer voordeel sal seer groot sijn, want voor eerst sullen sy door dit middel naest God in een soo vasten en vryen staet gestelt werden, als oyt de Kercke Christi onder het Evangelium heeft gehadt.

Ten tweden, dit doende sullen sy 'teenemael dienen om het Evangelium voort te planten in alle plaetsen, die haer Broeders van het Legher gewonnen hebben, of door voorsienicheyt noch winnen sullen, tot dat ons God macht, eer, ende rijckdom geeft, dat hen alle lieden en tonghen dienen souden, syn macht is eeuwich, die niet en vergaet, ende syn Conincrijck en heeft geen eynde, ende alle volcken sullen hen gehoorsamen

Dan: cap 7. Want den Ionghsten dach is na by, ende oordeel sal gegev werden aen de heylige des Alderhoochsten, soo dat sy de Conincrijck der weerelt, tot haer besittinge sullen nemen, en dat van Eeuwicheyt t Eeuwicheyt; het sy alsoo Heer Iesu; Amen, Amen.

Hier mede waerschouw ick oock al die geene, die hartelijck, ende o rechtelijck, de bevorderinge van het Monarchische Conincrijck Ie Christi soecken hier op aerden, dat sy onderscheyt maecken, tussche *henselven*, ende *die geene*, die dat niet en doen, (ende dat door de gehee Republijck) ende dat sy sich met alle mogelijcke haest vergaderen, en o verwegen, wat hier in dit kleyne tractaet is voorgestelt, dat sy oock re quest overleveren aen den Heer Generael, ende al de Officieren, en Sol daten, onder syn gebiet, versoeckende, dat sy, als u representative, he bewint en bedieninge van civile Magistrature, ofte ysere roede op sich ne men, te weeten, alle soodanighe macht, die de civile Magistraten van de se Natie aengaet, welcke de Heer der Heyrschaeren voor hen heeft gelie 't onderbrengen, door syn eygen macht, en uytgestreckten arm, gelijc sy selfs moeten bekennen.

Tot welcken eynde, ick eenige redenen vervolgens sal bybrengen, o u verders daer toe te beweegen.

Eerst; Om dat onse Broeders van het leger, naest God, tot noch to syn geweest, de groote macht en toevlucht van haer Broeders, de verga derde Kercke, ende die hem goet wenschen, in al haren noot.

nota Ten tweeden; Om dat sy die geene sijn, die de vryheyt hebben vercre gen, die de Kercke tegenwoordich geniet, en dat door het prijckel van haer leven, in het open velt, en derhalven sijn sy de bequaemste persoo nen, om tot het bewaeren daer van, gecontinueert te worden.

Ten derden; Om dat sy soo diep sijn verbonden, door haer menichvul dige eeden, en protestatien, dat sy alles souden doen, dat mocht strecken tot behoudinge van hare Broeders, als boven, en derhalven en behoorde men hen niet te verhinderen, om 't selve te volbrengen, maer hen veel eer moet geven; ende hen geen gelegentheyt onttrecken.

Ten vierden; Om dat het Leger machtiger is, als het oyt is geweest, soo

o lang als het den naem van een Leger heeft gevoert, om het selve uyt te voeren, soo dat sy door de goede hant Gods, de sichtbare vyanden van ese Republijck in de drie Natien hebben 't ondergebracht.

Ten vyfden, Om dat de wysheyt, en het beleyt van het Leger, heeft ebleecken, in het tracteren met andere Natien (als met Schotlant, en rlant) wie heeft anders in beyde dese plaetsen, de affairen gedaen, als et Leger? wie heeft met de vyanden van dese twee geconquesteerde Naien, of in het velt, of in guarnisoen getracteert, als de officieren van het eger? warender eenige Commissarissen van staet, aen een van die twee atien gesonden, eer dat het Leger door conquesten over haer, deselve aer toe hadde gedwongen? jae is het niet gebleecken, dat in al de ernighste affairen, de kracht van't sweert (naest God) het voornaemste iddel is geweest, om dese drie Natien te brengen, in die gehoorsaemeyt, daerse nu in is? (*want wat waren de andere middelen, als bloote ceremoen van Staet?*) en syn't dan niet de bequaemste persoonen, om hen te verouwen, 't geen sy moedighlijck, en voorsichtighlijck hebben verkreeen? nota

Om ons te bewaren: want is het Leger niet uytgespreyt, in alle bequae plaetsen, van de drie Natien, om oproer (soo daer eenige mochte ontaen) te dempen? (want ick hoop, dat de vyanden vau dese Republijck, et soo diere kosten, hebben geleert, haer stil, en gerust houden, datse sich iet licht sullen reppen.)

Ten sevenden, Om ons te vergenoegen, selfs de bitterste vyanden van ese Republijck, Dewelcke ick geloof, meer behagen sullen hebben, dat n representative van Officieren van't Legher, het bewint van die affain, die sy (als geseyt is) verkregen hebben, souden hebben, als in die gee, die nu laetst sijn uytgestooten, of in eene, die uyt de Presbyterianen ude verkooren worden; ('t welck ongetwijffelt soude geschiet hebben, adden sy haer laetste acte naer haren sin mogen in't werck stellen) want odanige persoonen syn hen meer haetelijck (om dat sy den overleden oninck soo bedrogen hebben, in het Eylant Wight, ('t welck de oorsaeck was, van sijn uyterste verderf) als aen de voorseyde Officieren van

wederom vrienden, gy sult verseker syn, dat ghy geen recht-geleerde sult hebben, noch vrindē heeft te maecken aen Rabbits, noch ook geen schurkende Commissaris om u in order te houden.

het

het Leger. Iae ick ben verseeckert, datse beter te vreden sullen s[ijn]
met de eerste, als met de laetste: want sal het hen niet een groot voorde[el]
sijn, datse haer tienden houden, aengesien, dat haer eygen geestelijckhe[yt]
uyt bedieninge is? is het hen een vreught deselve aen de Presbyterisc[he]
predicanten te geven? *buyten twijffel neen*: wederom, wat raeckt het h[en]
nu (siende, dat monarchie en geestelijckheyt uyt is geroeyt) indien de c[a]-
thedrale en Collegische Landen vercocht sijn? soo kunnen sy haer gelt i[n]
de beurs houden, om haer familien te conserveren, en haer voorige scha-
de en verlies weer in te halen, en veel andere dingen van deselve natuer.

Ick ben wederom verseeckert &c: datse beter behagen sullen schepp[en]
in een representative van het Leger, als in eenich ander, diemen uyt d[e]
heele Natie soude mogen verkiesen; want het is veel eerlijcker te schuy-
len onder de vleugelen van een braven vyant, dan onder die van een gh[e]-
veynsden vrindt; want sy mogen wel verseeckert sijn, datse de Presbyt[e]-
rianen niet beter en sullen vinden voor hen luyden. Iae ick weet dat sy d[e]
nieuwe representative van het Leger veel edelhertiger t'henwaerts sulle[n]
vinden, dan die geene, die men laetst meende te maecken, ofte als een[i]-
ge, diemen uyt de vergaderde Kercken soude konnen verkiesen &c.

Aengaende de scheepl-macht, hoe kander grooter satisfactie voor he[n]
luyden wesen, als dat sy sien, dat haer Broeders Soldaten, het bewint e[n]
verwaeringe hebben van dat geene, 't geen sy soo kloeckmoedich hebbe[n]
verkregen, selfs door 't verlies van haer kostelijckste bloet?

Ende nu broeders, hebbende u aengeport, om te versoecken, als gh[e]
seyt is, soo sal ick my nu aen het Leger addresseren, in eenige vragen vo[or]
te stellen, ende te beantwoorden, dewelcke eygentlijck hen raecken, in
stuck van hare eendrachticheyt, om het gemelte voornemen in't werc[k]
te stellen, van bequame Ledematen uyt henselven te kiesen, tot een nieu-
we representative, dewelcke tot het beste, en verseeckerste van het Leg[er]
mach strecken: welcke waen, ick hoop dat my de Heer Generael &c: s[al]
ten besten houden, aengesien, dat ick het alleenich doe uyt yver van ha[er]
welvaren, hoopende datter yets in sal sijn, (dat indien het niet waerdich i[s]
aengenomen te worden,) dat het ten minsten sal verdienen, om overleese[n]
te worden.

 Ic[k]

Ick sal eerst de propositien maecken, en daer na sal ickse beantwoorden. De propositien syn dese, namentlijck.

Of de gemeene Soldaten sullen mogen haer stemmen tot dese verkiesinge geven, of dat de Commissie-Officieren alleen daer in sullen ageeren?

Ten tweeden, Of Soldaten, onder wat graed van Officie in het Legher bequaem geacht werden, tot het bewint van de voorseyde saecke?

Ten derden, wat getal van Officieren in het voorseyde werck hoorden gebruyckt te worden?

Ten vierden, Door wat middelen, soodanige Officieren mogen verkoren worden, op dat het mach geschieden met de grootste lichticheyt, en verseeckertheyt van het Leger, ende de Natie (volgens haer tegenwoordige mogelijckheyt, als wesen sal?

Ten vyfden, wat onderhout men die persoonen, die verkooren sijn, sal toeleggen, geduyrende den tijt, van desen, haren dienst?.

Ten Sesten, ende ten laetsten, Hoe langen tijt men acht, dat dese representative sal dienen, en vernieuwt werden?

Op welcke particulariteyten, ick myn gevoelen (by manier van antwoort) ootmoedich sal seggen, my onderwerpende den Generael, ende de Officieren onder sijn gebiet.

Eerst, Op het eerste soo segh ick, dat het bequaem is, dat alleen de Commissie-Officieren van het Leger, sullen haer stemme geven tot de verkiesinge, sonder de gemeene soldaten: de reden sijn dese, 1. Om de gemeene Soldaten stil te houden, daer mocht anders twist onder henluyden ontstaen door sulck een actie. 2. Om dat meest van de voorseyde officieren wel sijn gefondeert, beyde in Religie, en in de welvaert en verseekertheyt van de Republijck, daer een soldaet licht, en van wispeltuerige sinnen wert geacht, in soodanige saecken: soo dat het blijckelijck is, dat hen soude konnen doen verkiesen een officier, die tot de gemelte bedieninghe bequaem is, en dat door het heymelijck aenstoocken, van onse algemene vyanden, dewelcke niet naer souden laten, alle middelen te soecken.

2 Op het tweede, soo acht ick oock, datter onder alle graden van officien (als verhaelt is) bequame luyden moghen ghevonden worden, om

 als

als boven gebruyckt te worden: ſoo datmen geen officier van het Leger mach uytſluyten, van den Generael af tot een Cornet, of Vaendrager, die niet ſoude mogen kieſen, of verkooſen werden.

3 Op het derde acht ick, dat twee Officieren uyt elck Regiment in het leger, en een uyt een guarniſoen (daer de Soldaten niet onder een regiment en ſijn) genoech ſullen ſijn tot het voorſchreve ampt, 't welck oock moet toegeſtaen worden aen het Leger in Schotlant, en Yrlant, welcke ſaecke men boven al moet inſien, want het ſoude een middel weſen, om broederlijcke eenicheyt, en correſpondentie te houden onder de Legers; om dat het oock met ſoo grooten lichtigheyt, en verſeeckertheyt daer mach geſchieden, als in Engelant.

Ten vierden, Wat nu de manier van ſulcken verkieſinge aengaet, ſoo acht ick, dat het ſelve kan geſchieden, ſonder een generale vergaderinge van de Officieren van het Leger, jae niet van een Regiment, ten waer, datſe in't velt of in guarniſoen by malcanderen waren, of ten minſten niet ver van een, naementlijck alſo.

Soodanighe Officieren, die onder Regimenten te paer, ofte voet hooren, hoe verre ſy verſtroyt ſijn, ſal ſijn ſtemme moogen geven, ofte by geſchrift ſenden, aen ſijn Collonel, namentlijck, wat Officier onder ſyn regiment hy verkieſt, tot de gemelten dienſt, ('t welck door de Officieren gedaen ſynde) ſoo ſalſe den Collonel, op een ſeeckeren dach (van den Generael daer toe geſtelt) toeghesflooten overſenden aen den Generael, dewelcke daer naer, op eenen anderen daer toe geordineerden dach, deſelve ſal mogen opbreecken in de generaele vergaderinge, van die officiers, die in het hooft-quartier ſijn, dewelcke geleſen ſijnde, ende de perſoonen bekent, die verkooren ſijn.

Soo ſal den Heer Generael datelijck ſyn bevelen uyt ſenden aen die perſoonen die verkooren ſyn, datſe ſich vervoegen ter plaetſe, daer ſy haer gemelte bedieninge ſullen exerceren, en waernemen: welcke brieven van verkieſinge oock datelijck hoorden geregiſtreert, en geliaſſeert te worden, door den Secretaris van den Heer Generael, op dat (ſoo het de noot vereyſcht) mogen te voorſchyn gebracht worden.

Ende de plaets van de voorſeyde twee officieren, uyt elck regiment, ſal bedient worden, door de twee officieren, die naeſt onder ſijn, tot dat ſy weder komen, door welck middel men maer behoeft twee Corporaels by elck regiment meerder te maecken, en in elck guarniſoen een.

Ick oordeel oock, dat het ſelve middel in Schotlant, en Yrlant, als mede ter zee mach gebruyckt worden, alwaer yder Generael, macht mach hebben, een Hutmaet te kieſen, om ſorgh voor hen te dragen aen Lant, als oock yemant te nemen; die ſyn plaets verſiet, tot dat hy wederkome, 't welck de zee-luyden ongetwijffelt groote ſatisfactie ſal ſijn.

Oock

Oock, dat den Generael ſelver de verkieſinge mach hebben, van een generale Officier uyt elcke natie, als oock van drie andere, die haer plaetſen ſullen vervullen, tot datſe weder koomen, ende dat de voorſeyde perſoonen haer betaelinghe ſullen genieten, geduyrende den gemelten tijt, ende dat uyt de contingente penningen, die ſyn ſullen in de diſpoſitie, van den Heer Generael, ende de reſt van de officieren van het Leger.

5 Op het vyfde, raeckende den Salaris van de verkorene perſoonen, ſoo acht ick, datſe geen andere betaelinghe voor haren dienſt behoorden te hebben, dan haer ordinaris tractement, als officier van't Leger, in dien ſelfden graed, en qualiteyt, als ſy waren in het regiment, of guarniſoen, op die tijt, als ſy verkooren wierden, en dat om deſe redenen.

Eerſt, Sy ſullen, ſoo doende, ghehouden werden, in een nedericheyt des gheeſts, dewelcke anderſints mocht veranderen, door het verhoogen van haer tractement. *Want, voedtſel, en deckſel hebbende, behoorden ſy daer mede te vreden te ſijn*; byſonderlijck, naer de tegenwoordighe conditie, daer de Republijck nu in is, uyt oorſaeck, van de ſware laſten, die nu op hen leggen, het welck wel hoorden in conſideratie te komen, ende daer in voorſien werden.

Ten tweden, ſoo ſal het den yver van ſommige baet-ſuchtige Officieren (die ſy mochten hebben om verkooren te werden) koelen, doch ick hope, datter weynige van dat ſlach onder ons ſullen gevonden werden.

Ten derden, ſoo ſal het alle eerlijcke ende goethertige Officieren moedt geven, om het voorſeyde ampt te omhelſen (ſodanige die met den Apoſtel ſeggen datſe *verteren ende verteert worden* voor het goedt van Godsvolck, en haer Vaderlandt, wetende, dat het de plicht is van de ouders, voor de kinderen op te leggen, en niet de kinderen voor de ouders.

Ten vierden, ſoo ſal het oock een middel weſen om de verkorenen het ampt te doen afleggen, als ſy van de verkieſers daer toe verſocht werden.

Ten vijfden, om dat ick verſeeckert ben, dat ſulck tractement alle eerlijcke herten ſal behagen, ten aenſien, van de genegentheyt die ſy hebben tot het ghemene beſte ende het welvaren van de natie, over welcke Godt hen ghelieſt heeft overwinnaers te maken.

Ten ſeſten, ofte ten laetſten, aengaende den tijdt van het dueren van de naeſte nieuwe repreſentative: ſoo oordeel ick, dat een jaer een bequamen tijdt ſal ſyn, ende als die ſal uyt ſyn, ſoo ſullen ſy mogen verandert, ofte voor een jaer langer gecontinueert werden. Door welck middel een groot deel van het legher eer langen tijdt ſoo wel politijcken als ſoldaten ſullen gemaeckt werden, 'twelck ſonder twijffel ſtrecken ſal tot groote eer van het leger, ende tot voordeel van haren Generaels Generael Ieſus Chriſtus (den Capiteyn Generael van den Heere

der

der Heyrſcharen) als mede tot het onderbrengen van alle Natien der werelt, ofte onder ſyn gouden ſcepter, ofte onder ſyn yſere roede, als boven.

Dus hebt ghy hier het gevoelen van een trouwe en vrij-gheboren lidtmaet van deſe Republick, hoedanich de heyligen daer af met groote lichticheyt en ghemack, ſich konnen een nieuwe repreſentative verſchaffen ter eeren Gods, ende tot vrijheyt ende welvaert van de drie geunieerde Natien oft Republijck; 'twelck in mijn geeſt leggende, was ick gedwongen u het ſelve (in uwen teghenwoordigen ſtaet) kenbaer te maken, 'twelck indien het eenich voordeel kan doen, of in de Kerck of in het Legher, ſoo heeft die ſijn wenſch, die ſich ſelfven altijdts noemt.

U waerachtigen gedevoteerden Dienaer,

Iohan Spitlehouſe.

Gunſtige Leſer.

V L: ſult vinden in de 4 pagie, in de 14 linie een abuys in het drucken, te weten, begint, als volcht, *tot den bloet toe*: Ten tweeden, *om dat het onredelijck is, dat men ſich ſoude inbeelden, dat ſoodanige perſoonen, of Papen &c:*

Ende in de 14 pagie, in de 32 regel ſtaet, die naeſt onder ſijn, maer moet weſen, als volcht, *die naeſt onder hen ſijn,*

